

Den viktiga högläsningen

Det borde vara en mänsklig rättighet för alla barn att få lyssna till högläsning redan från spädbarns ålder! I den tidiga läsningen väcks barnets glädje och lust inför texter. Lusten till att lyssna på sagor är ett tidigt tecken på intresse för läsning och innebär att barnet utvecklar sitt ordförråd, sin begreppsvärld, sin fantasi och sin förmåga till inlevelse och empati. Forskare och pedagoger skriver om betydelsen av tidiga läserfarenheter av bilderböcker.

I lässituationerna får barnet erfarenhet om hur man hanterar böcker, hur man håller, bläddrar och pekar i dem. Det finns visserligen få studier av barns tidigaste läsning, men forskning har visat att hur barn läser och utvecklar läsandet betyder mycket för deras skolframgång. Det gäller framför allt om barnet uppmuntras till att gå utanför själva texten och anknyta till egna erfarenheter och tolkningar, s.k. inferens.

I en nyligen avslutad studie har vi studerat hur barn i åldrarna 1- 3 år agerar i en sagoläsningssituation: hur de lyssnar, pekar, benämner, utvidgar med egna kommentarer och erfarenheter (inferens) och hur de återberättar.

Förskola och skola har särskilt stor betydelse för de barn och elever som inte har tydliga förebilder i hemmet när det gäller läs- och skrivaktiviteter visar den internationella studien PIRLS, Det handlar inte bara om att barn ska utveckla grundläggande färdigheter utan också mer avancerade läsfärdigheter.

Forskaren Judith Langer beskriver hur barn kan röra sig i texten, olika föreställningsvärldar:

- Att vara utanför och gå in i textens värld.
- Att röra sig i textens värld.
- Att stiga ut ur texten och relatera den till egna erfarenheter.
- Att stiga ut ur texten och reflektera över läsupplevelsen. (s. 24. Skolverkets rapport 304. 2007)

Referenser:

- Heath, S. B. (1983). *Ways with words. Language life and work in communities and classrooms*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Myndigheten för skolutveckling (2007). *Att läsa och skriva – forskning och beprövad erfarenhet*. www.skolutveckling.se
- Nikolajeva, M. (2003). Verbal and Visual Literacy: the Role of Picturebooks in the Reading Experience of Young Children. In N. Hall, J. Larson & J. March (Red.) *Handbook of Early Childhood Literacy*. (S. 235-248) London: SAGE.
- Skolverket (2007). *PIRLS 2006, Rapport 305*
- Sheridan, S., Pramling Samuelsson, I., Johansson, E., Doverborg, E., Mellgren, E., Gustafsson, K. och Kultti, A. (in press). *Barns tidiga lärande En tvärvetenskaplig studie om förskolans bidrag till barns lärande*. (Kommer att publiceras under hösten 2008 i publikationsserien Göteborg Studies in Educational Sciences, xxx.) Göteborg: Acta Universitatis Gothoburgensis